Bijlage 8 Proces sinds (voorlopig) concept bod

Van concept bod tot definitief bod

Deze paragraaf beschrijft wat er sinds het instemmen met het concept bod is gebeurd, tot dit moment. Deze tekst is aangeleverd door de RES werkorganisatie.

Elektriciteit

Proces

Met behulp van ruimtelijke ateliers en intermezzo's met stakeholders en bestuurders zijn de zoekgebieden en projecten van de concept RES verder geactualiseerd en uitgewerkt. Centraal in deze discussie stonden de wind/zon verhouding en de ruimtelijke kwaliteit van het concept bod. Er is een set ruimtelijke afspraken opgesteld dat houvast geeft in de uitwerking van de zoekgebieden en projecten in de RES 2.0. En er zijn extra kansen benoemd voor extra gebieden met windturbines, zoveel mogelijk in samenhang met zonnevelden vanwege het optimaal benutten van het elektriciteitsnetwerk en het daarmee beperken van de maatschappelijke kosten.

Ruimtelijke afspraken

We hebben een prachtig en kostbaar landschap in Regio Arnhem Nijmegen. Daarom hebben we zorgvuldig gekeken naar de inpassing van zonnevelden en windmolens. We willen hierbij voorkomen dat er een confetti ontstaat van zonnevelden en windmolens en rekening houden met de gezondheid van omwonenden en het behoud van de natuur.

Daarom hebben we samen met experts op het gebied van landschap en energieopwekking afspraken opgesteld. Deze afspraken borgen dat de focus voor toekomstige projecten ligt binnen de huidige zoekgebieden, met ruimte voor lokaal maatwerk. Tevens geven deze afspraken richting voor het behouden van ruimtelijke kwaliteit bij het bepalen van de locaties van windmolens en zonnevelden om deze op de beste wijze in te passen. Deze lijst met 6 ruimtelijke afspraken is een eerste aanzet. In de periode tussen de RES 1.0 (2021) en de vaststelling van RES 2.0 (2023) zullen we de afspraken gaan toepassen in de praktijk en waar nodig bijstellen of uitbreiden.

Zoekgebieden

Deze gebieden in de Regio Arnhem Nijmegen zijn de zoekgebieden voor zonnevelden en windmolens. Dat betekent dat in deze gebieden nieuwe zonnevelden of windmolens kunnen komen. We streven ernaar om totaal 1,62 TWh elektriciteit duurzaam op te wekken. Het nieuwe bod ligt iets lager dan het voorlopige bod van 1,68 TWh.

Deze zoekgebieden zijn een resultaat van een uitgebreid proces met belangenorganisaties waarin we de belangen zorgvuldig hebben afgewogen: natuur, landbouw, landschapsbeleving, etc. Alleen gebieden waarin zonnevelden en windmolens passen vanuit gemeentelijk en ander beleid zijn opgenomen. De periode tussen het concept bod en de RES 1.0 hebben we gebruikt om dit zorgvuldig te controleren. Daardoor komt het nieuwe bod iets lager uit dan het vorige bod.

In de aankomende jaren worden de locaties van zonnevelden en windmolens steeds concreter. We gaan van zoekgebieden naar locaties en vervolgens naar projecten. Het betekent niet dat alle zoekgebieden van links tot rechts vol komen te liggen met zonnevelden of vol komen te staan met windmolens. In deze gebieden **kunnen** zonnevelden en windmolens komen. Of dat zo zal zijn, hangt ervan af of er initiatieven zijn van inwoners of projectontwikkelaars en ook speelt het maatschappelijk draagvlak een belangrijke rol. Bij elke stap waarbij de plannen concreter worden, gaan de initiatiefnemers en gemeenten opnieuw in gesprek met inwoners en andere belanghebbenden. Dit lokale gesprek geldt ook over het laten terugvloeien van lusten naar de omgeving en mogelijkheden voor financiële participatie vanuit de omgeving.

Verhouding zon en wind
We constateerden bij het concept bod dat we in Regio Arnhem Nijmegen vooral voor zonnevelden kiezen en minder vaak voor windmolens. Dat is veel duurder dan een combinatie van zon en wind. Het bod in de RES 1.0 heeft een betere verhouding, die is nu 89%:11%. Maar we blijven zoeken naar meer locaties voor windmolens. Dat doen we overigens ook omdat windmolens veel minder ruimte innemen in het landschap (1 grote windmolen wekt evenveel elektriciteit op als 23 ha zonneveld) en de grond onder een windmolen beschikbaar blijft voor andere doeleinden zoals recreatie, natuur of landbouw.
In de zoektocht zijn 6 nieuwe zoekgebieden in beeld genomen. Deze zijn nog niet opgenomen in het bod van 1,62 TWh. Ze worden in de loop naar RES 2.0 verder onderzocht.

Netimpact
Het concept bod dat in oktober verscheen had een verdeling van 97% opbrengst (in Joule) uit zonnevelden en 3% uit windturbines. Die scheve verhouding zorgt voor erg hoge kosten voor het aanleggen van de infrastructuur zoals kabels en elektriciteitsstations. Deze kosten worden uiteindelijk door de gebruikers betaald, de inwoners dus. Daarom was en blijft het belangrijk om te zoeken naar een betere verdeling van opbrengst uit zon en wind. Meerdere gemeenteraden wezen hierop toen zij in de zomer van 2020 reactie gaven op het voorlopig concept bod.

Warmte
De RES geeft inzicht in de warmtevraag van de gebouwde omgeving (woningen en overige gebouwen) in 2030, inzicht in alle warmtebronnen in de regio en welke warmte-infrastructuur er al aanwezig is. Dat doen we omdat we in Nederland hebben afgesproken dat we ons willen verwarmen met hernieuwbare energie.

Naast dit algemene inzicht brengt de RES specifiek in beeld welke grote warmtebronnen in Regio Arnhem Nijmegen beschikbaar zijn om onze huizen en gebouwen mee te verwarmen door middel van een warmtenet. Met name grote fabrieken, rioolwaterzuiveringsinstallaties en afvalverbranders kunnen dit type energie leveren. De warmte die vrijkomt bij de energiecentrale in Cuijk zal gebruikt worden voor verwarming in de eigen regio.

Nu duidelijk is welke grote warmtebronnen beschikbaar zijn, wordt gekeken aan welke gebieden/gemeenten deze warmte het beste geleverd kan worden. In die wijken worden in de aankomende jaren warmtenetten aangelegd die zorgen voor het transport van de warmte naar elke afzonderlijke woning. Deze woningen kunnen dan van het aardgas af.